

Sisäministeriö

Sisäministeriön lausuntopyyntö 2.11.2017, hanketunnus SMDno-2016-1495

Lausunto pelastuslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta

Sisäministeriön ylitarkastaja Alpo Nikula painotti asiantuntijaseminaarissa ITÄ2017 Kuopiossa 15.11.2017 ministeriön tahtoa koordinoita tehtäväsiirtojen ja uusien tehtävien valmistelua liittyen valmisteltavaan maakuntauudistukseen.

Pelastuslain 27 §:n 3 momentin 3 kohdan mukaan pelastuslaitos huolehtii öljyntorjunnasta ja muistakin muussa laissa alueen pelastustoimelle säädetyistä tehtävistä.

Öljyvahinkojen torjunnasta säädetään öljyvahinkojen torjuntalaissa (1673/2009).

Kunta vastaa tarvittaessa jälkitorjunnasta alueellaan. Kunnan eri viranomaisten ja laitosten tulee tarvittaessa osallistua öljyvahinkojen torjuntaan. Jälkitorjunnalla tarkoitetaan öljyvahingon torjuntaa, jota tehdään öljyn pilaaman maaperän, pohjaveden ja rannikon puhdistamiseksi ja kunnostamiseksi sen jälkeen, kun välttämättömät torjuntatoimet vahingon rajoittamiseksi ja öljyn keräämiseksi on tehty.

Aikoinaan lakeja säädettäessä kunnilla oli kohtalaiset henkilöresurssit, joten oli luonnollista sisällyttää lakiin kunnille velvollisuus "vastata tarvittaessa jälkitorjunnasta" sekä velvollisuus "tarvittaessa osallistua öljyvahinkojen torjuntaan". Yhteiskunnallinen kasvukeskusten kehitys ja sitä kautta toimintaympäristön oleellinen muuttuminen ovat johtaneet siihen, että tosiasiasa, varsinkin pienissä kunnissa, henkilöresurssit ovat nykyään olemattomat tai niitä ei ole ollenkaan.

Pelastuslakia uudistettaessa ja tulevaa maakuntauudistusta organisoitaessa tulisi huomioida tämä valitettava kehitys, joka on johtanut siihen, että kunnilla ei enää ole mahdollisuutta vastata jälkitorjunnasta, antaa torjunta-apua tai tehdä fyysistä jälkitorjuntaa. Kunnille nykyään kuuluvat öljyvahinkojen torjuntaan liittyvät vastuut ja velvoitteet tulee maakuntauudistuksen voimaan tullessa siirtää kokonaisuudessaan sisäministeriön ohjauksessa toimivalle maakuntien pelastustoimelle. Muutos tulee huomioida myös maakuntauudistusta organisoitaessa ja maakuntalakia säädettäessä.

Tällä ei sinänsä muutettaisi merkittävästi pelastuslaitosten tehtäviä tai vastuualueita, vaan ne vastaisivat jatkossakin öljyvahinkojen torjunnasta maa-alueella. Lisäksi muutos luo mahdollisuuden kehittää valtakunnallisesti yhtenäisiä ja tehokkaita toimintamalleja.

SONKAJÄRVEN KUNTA

Simo Mäkinen
kunnanjohtaja

Jari Sihvonen
kunnaninsinööri